

راهنمای والدین در خود مراقبتی از کودک مبتلا به فلج مغزی

1. فلج مغزی یا اصطلاح سی پی (CP) چیست؟

سی پی مخفف کلمات سربرال پلزی (cerebral palsy) و به معنای فلج مغزی است و عبارت است از ضعف حرکتی که به دلیل اختلال تکامل مغزی می باشد.

2. حالت های مختلف فلج مغزی چیست؟

فلج مغزی انواع مختلفی دارد، گاهی فقط پاها ضعف دارد یا یک نیمه بدن مثل دست راست و پای راست و یا دست چپ و پای چپ و یا تمام بدن درگیر است.

3. آیا تمام بیماران (CP) یا فلج مغزی از نظر ذهنی ضعیف می باشند؟

خیر. اغلب بیمارانی که فقط یک طرف بدن شان فلج است یا آنهایی که فقط پاهایشان حالت ضعف دارد ممکن است طبیعی باشد ولی کسانی که ضعف در هر دو دست و پا دارند اغلب از نظر ذهنی هم ضعیف می باشند.

4. عوارض CP یا فلج مغزی چیست ؟

اولین علامت مهم فلج مغزی ضعف حرکتی فرد است ولی عوارض دیگر شامل یک سوم موارد همراه تشنج و بسته به نوع CP ممکن است همراه با ضعف یادگیری باشد ولی در همه بیماران CP نمی باشد.

5. آیا همه بیماران CP هنگام زایمان دچار این مشکل شده اند؟

خیر. حدود یک پنجم بیماران CP مشکلاتشان مربوط به وضعیت زایمان است و تعداد زیادی از موارد CP مربوط به زایمان نمی باشد. گاهی هم بعد از تولد به دنبال ضربه به سر یا خونریزی مغزی ممکن است این اتفاق بیفتد.

6. آیا تمام کودکانی که ضعف حرکتی دارند CP می باشند؟

خیر بعضی از این کودکان دارای بیماری پیشرونده مغزی هستند و بر خلاف CP که اغلب با طی زمان بهتر می شوند، بیماریهای پیشرونده مغزی در طول زمان بدتر و شدیدتر می شود. بعضی هم بیماری عصبی-عضلانی دارند و فقط ضعف حرکتی مربوط به عضله و یا عصب مربوط به آن است.

7. آیا درمانی برای بیماران CP یا فلج مغزی وجود دارد؟

بله بهترین درمان برای این بیماران استفاده از کار درمانی و اقدامات توانبخشی ورزشی است که باعث می شود اولاً: قدرت عضلانی فرد بهتر شود. ثانیاً: باعث جلوگیری از تغییر شکل های ناهنجار مفاصل می شود. گاهی هم استفاده از کفش های مخصوص و اسپلینت ها (وسیله های نگهدارنده مفصل در حالت طبیعی) لازم می شود. کلاً کار درمانی باعث بهبود وضعیت زندگی کودکان CP شده و می تواند آنها را بی نیاز از اطرافیان کند.

8. آیا استفاده از داروی خوراکی باعث بهبود بیماران CP می شود؟

اغلب اثری ندارد ولی گاهی برای افزایش تمرکز این کودکان یا برای کنترل رفتار غیر عادی بعضی از این کودکان و گاهی در کودکانی که تشنج دارند برای کنترل تشنج آنها استفاده از دارو لازم است ولی بر روی روند فلجی وضعف حرکتی بیمار اثر ناچیزی دارد.

9. آیا داروهای تزریقی جهت استفاده در بیماران CP اثر درمانی دارد؟

اثر اغلب این داروها ثابت شده نمی باشد و بطور معمول توصیه نمی شود ولی در بعضی از موارد استفاده از داروی بوتاکس در کودکانی که سفتی شدید عضلانی دارند در صورت صلاحدید پزشک هر 6 ماه قابل استفاده می باشد و حتما باید توسط پزشک تجویز شود.

10. آیا کاردرمانی بیماران CP فقط باید توسط کاردان انجام شود؟

خیر. ولی روش کار و کارهای تخصصی توسط کاردان باید انجام شود ولی والدین باید حداقل روزی یک ساعت در خانه با کودکشان ورزش و کاردرمانی تحت آموزش کار درمان انجام دهند.

منبع: پرستاری کودکان ونگ

مشاور علمی: دکتر یقینی (فوق تخصص داخلی اعصاب کودکان)

واحد آموزش به بیمار